

Sygn. akt: III U 967/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 grudnia 2013 r. w O.

sprawy z odwołania A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 29 maja 2013r. i 19 czerwca 2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje A. S. prawo do emerytury począwszy od 17 czerwca 2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 967/13

UZASADNIENIE

A. S. wniósł odwołanie od decyzji O/ZUS w P. z dnia 29 maja 2013r., którą to decyzją O/ZUS odmówił mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych wskazując, że nie udowodnił on na dzień 1.01.1999r. wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że z dokumentów zgromadzonych w toku postępowania przed organem rentowym wynika, że A. S. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się na 1.01.1999r. ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 maja 2013r. A. S. (ur. (...)) złożył w Oddziale ZUS wniosek o wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS decyzją z dnia 29.05.2013r. i następną (uwzględniającą okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 18.06.1969r. do 14.03.1973r.) wydaną w dniu 19.06.2013r. odmówił mu prawa do tego świadczenia wskazując, że nie udowodnił on 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 1.01.1999r. A. S. wniósł odwołania od powyższych decyzji do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że wprawdzie odwołujący się ukończył wymagany wiek 60 lat (ur. (...)) i legitymuje się wymaganym łącznym stażem 25 lat pracy na dzień 1.01.1999r., ale nie udowodnił wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach, bo przedłożona dokumentacja nie pozwala na uznanie za okres pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia wnioskodawcy od 15.03.1973r. do 28.10.1975r. i od 2.11.1977r. do 31.12.1993r. w (...) w C. ponieważ w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wykazano, że odwołujący się wykonywał prace kierowcy ciągnika na stanowisku: kierowca ciągnika, wymienione w wykazie A dział VIII pozycja 3 pkt 1 zarządzenia Ministra Rolnictwa i Uchwały Nr 2 Zarządu Krajowego Związku (...) - brak jest natomiast określenia charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. ZUS podniósł ponadto, że ze świadectwa pracy z dnia 31.12.1993r. wynika że odwołujący się był zatrudniony na stanowisku: kierowca ciągnika, kierowca samochodu s. (...), kierowca ciągnika natomiast z legitymacji ubezpieczeniowej wynika, że odwołujący był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodowego. Wobec powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie mógł ustalić w jakim okresie odwołujący się wykonywał pracę w charakterze kierowcy ciągnika, dlatego też przedmiotowymi decyzjami odmówił mu prawa do emerytury.

A. S. był zatrudniony w okresach od 15.03.1973r. do 28.10.1975r. i od 2.11.1977r. do 31.12.1993r. w (...) w C.. W okresie od 15.03.1973r. do 28.10.1975r. i od 2.11.1977r. do 30.07.1986r. - w charakterze kierowcy ciągnika, a od 1.08.1986r. do 31.12.1993r. kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Pracował w charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków K. J. (k.33 a.s., adnotacja 8:18) i J. K. (k. 33 a.s., adnotacja 11:09), oraz przesłuchanie odwołującego się A. S. o w charakterze strony (k. 34, adnotacja 13:36 a.s.), dokumentację zawartą w aktach rentowych o numerze (...) i akta osobowe: A. S. (k.28).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1.01.1999r.) osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy (25 lat dla mężczyzn i 20 lat dla kobiet).

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (art. 184 ust. 2 ustawy).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej ustawy ubezpieczonym, będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1, przy czym wiek ten, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których przysługuje prawo do emerytury,

stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Zgodnie z § 4 powołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany 25-letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem Sądu w świetle powyższych przepisów A. S. spełnia przesłanki do uzyskania prawa do emerytury, gdyż osiągnął wymagany wiek oraz udokumentował wymagany ogólny staż pracy oraz wymagany okres pracy w szczególnych warunkach. Spełnianie przez odwołującego się warunków w zakresie wieku i ogólnego stażu pracy było niesporne, sporne było natomiast, czy odwołujący się legitymuje się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, tj. zeznania świadków w połączeniu z dokumentacją zawartą w aktach osobowych odwołującego w pełni potwierdzają tę okoliczność, że w okresie od 15.03.1973r. do 28.10.1975r. i od 2.11.1977r. do 31.12.1993r. w (...) w C.. W okresie od 15.03.1973r. do 28.10.1975r. i od 2.11.1977r. do 30.07.1986r - w charakterze kierowcy ciągnika, a od 1.08.1986r. do 31.12.1993r. kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Była to praca wykonywana stale i w pełnym zakresie w warunkach szczególnych.

Z akt osobowych odwołującego się wynika, że w dniu 15.03.1973r. zawarł z (...) w C. umowę o pracę w charakterze traktorzysty, następnie w dniu 30.07.1986r. uwzględniono jego wniosek o przeniesienie na stanowisko kierowcy. We wszystkich pismach stanowisko odwołującego określał jako traktorzystę, a po dacie 30.07.1986r. samochodu S..

Odwołujący w toku postępowania utrzymywał, że od samego początku zatrudnienia w Spółdzielni Kółek (...) w C. świadczącej usługi dla rolnictwa i transportowe - wykonywał pracę w warunkach szczególnych, najpierw jako traktorzysta, z przerwą na wojsko, potem jako kierowca samochodu ciężarowego.

Wiarygodność twierdzeń odwołującego potwierdzają dokumenty znajdujące się w jego dokumentacji osobowej np. wniosek o przeniesienie z dnia 30.07.1986r. z ze stanowiska traktorzysty na stanowisko kierowcy.

Świadek **K. J.** zeznał, że pracował w razem z odwołującym się. Świadek pracował od 01.01.1974 do 30.06.1996r. na stanowisku specjalisty ds. pracowniczych, a odwołujący się pracował w latach siedemdziesiątych do dziewięćdziesiątych. Świadek pamięta że w roku 1993 odwołujący odszedł z (...)u. Odwołujący pracował stale na stanowisku kierowcy ciągnika, a pod koniec swego zatrudnienia przez okres trzech lat był kierowcą samochodu ciężarowego S. powyżej 3,5 tony. Jako kierowca ciągnika pracował przez cały rok, gdyż pracy dla traktorzysty w tym okresie było bardzo dużo. Pracował ponad 8 godzin dziennie robiąc opryski, wożąc wapno, nawozy. Innych czynności nie wykonywał był tylko i wyłącznie najpierw kierowcą ciągnika, a później kierowcą samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

Świadek **J. K.** zeznał, że pracował z odwołującym się (...) w C. - świadek w latach 1965 - 2000 na różnych stanowiskach, zaczynał od robotnika skończył jako likwidator (...)u. Odwołujący się był tylko i wyłącznie kierowcą - najpierw ciągnika, a potem samochodu ciężarowego. Odwołujący świadczył pracę dla rolnictwa i usługi transportowe. Pracy dla odwołującego było bardzo dużo, pracował ponad 8 godzin dziennie. Wykonywał takie prace jak opryski, orkę, pracował co najmniej 8 godzin dziennie. Potem był kierowcą samochodu ciężarowego powyżej trzech i pół tony.

Zdaniem Sądu zeznania świadków, jak również odwołującego się zasługują na wiarę, gdyż są one spójne, logiczne i korelują z dokumentacją zawartą w aktach osobowych odwołującego się. Pozwalają w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości stwierdzić, że A. S. w okresie od 15.03.1973r. do 28.10.1975r. i od 2.11.1977r. do 31.12.1993r. w (...)

w C. pracował w warunkach szczególnych. W okresie od 15.03.1973r. do 28.10.1975r. i od 2.11.1977r. do 30.07.1986r - w charakterze kierowcy ciągnika, a od 1.08.1986r. do 31.12.1993r. kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Była to praca wykonywana stale i w pełnym zakresie w warunkach szczególnych.

Z treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że praca kierowców ciągników zaliczona została do pracy w szczególnych warunkach (wymieniona została w dziale VIII pkt 3 wykazu), podobnie jak praca kierowcy samochodu ciężarowego o masie całkowitej powyżej 3,5 tony (dział VIII pkt 2 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) - łącznie daje to okres **18 lat, 9 miesięcy i 14 dni**.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że A. S. przysługuje prawo do emerytury od dnia (...), tj. od dnia kiedy osiągnął wiek 60 lat i spełnione zostały warunki do ustalenia prawa do spornego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy na podstawie art. 47714 § 2 k.p.c. **dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji**. Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. ZUS nie dysponował bowiem niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego w spornym okresie jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.